

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

536. Quid possit quò ad dismembranda & dividenda beneficia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](#)

Questio 536. Quid possit Capitulum sedē vacante quō ad dismembranda, & dividenda beneficia?

1. **R**esp. ad primum. Si unire potest accessoriū unum beneficium alteri, sive facere uniones, quas facere potest Episcopus, ut plerique ex citatis AA, quest. ante hanc 2. & uniones factas dissolvere, videtur quoque beneficia possit dismembrare in casibus, in quibus id potest Episcopus servatis servandis. dismembrare enim beneficia aliud non est, quām separare aliquos fructus, & redditus beneficii ab ipso beneficio, ut alteri beneficio vel pio loco applicentur. Castropal. loc. cit. p. 9. §. 10. n. 1. & quidem intacto & inextincto ipso beneficii titulo, per unionem verò accessoriū extinguitur ipse titulus beneficii, quod unitur, fructusque, & redditus illius omnes applicantur beneficio, cui unitur, efficiturque veluti predium illius; quod sicut plus est, majoremque sapit alienationem, quām reliquo in rerum natura beneficio partem fructuum ab eo separatam applicare alteri, ergo hoc postremum poterit, qui potest prius. Si verò Capitulum sede vacante unire non potest beneficia nisi forte ad summum aquae principaliiter; idque quia ista accessoria sapit alienationem, videtur quoque non posse beneficia dissimilare; sapit enim & ista dismembratio alienationem; et si, ut dictum, minorem quam dicta unio accessoria; omnis autem alienatio interdicta sit capitulo, ex ista verò potestate faciendo unionem aquae principaliiter argui nequit potestas illa dismembrandi; cum per unionem principalem neque titulus beneficii extinguatur, neque fructus ab eo separentur, sed beneficium una cum fructibus suisita connectetur alteri, ut ex duobus beneficiis, quorum singula manent in rerum natura, surgat unum.

2. **R**esp. ad secundum pari modo, si unire potest beneficia accessoriū, videtur quoque posse beneficia dividere, qua dividere poterat Episcopus. dividere enim beneficium est ipsum titulum beneficii dividere, & ex uno facere duos, seu ex uno beneficio duo, v. g. ex una Parochiali facere duas, ex uno Canonicatu facere duos Canonicos, vel Canonicatum, & portionem, per quam sectionem veluti ipsius tituli differt divisio à dismembratione, atque in qua titulus remanet integer, & unus. Garc. loc. cit. Castropal. loc. cit. n. 3. hoc autem minus videret, quām titulo extinto penitus separatos ab eo fructus applicare alteri, & sic ex duobus beneficiis non nisi unum relinquere, ut sit per unionem illam accessoriū factam, videturque id ipsum adhuc clarissimum sequi ex eo, quod uniones factas accessoriū rescindere potest, ita ut denuo duplum confurgant beneficia. Et posse beneficia ab eo dividi, tenet Laym. in c. 4. lim. de majorit. & obed. n. 11. ubi: Capitulum sedē evacante beneficiorum uniones instituere, quin & beneficia dividere potest; quia ejusmodi propter utilitatem ecclesie, seu ob causam rationabilem fieri solita ad episcopalem jurisdictionem spectant; ergo à Capitulo vacante sedē expediuntur, dummodo ejusmodi unio, vel divisio non tendat per se in utilitatem capituli, neque per eam juri episcopali præjudicetur. citat pro hoc se ipsum. theol. mor. l. 4. tract. 2. c. 9. n. 6. Porro in ordine ad hanc utiliter leges, quae tradidi in for. benef. p. 3. sect. ult. de hac materia unionis, dismembrationis, divisionis &c.

Questio 537. Quid Capitulum sede vacante possit circa suppressanda & extinguenda beneficia?

1. **R**esp. primò suppressare beneficia, ut sibi uniantur, nequit Capitulum. Ventrigl. loc. cit. n. 64. Barbos. loc. cit. n. 99. juxta dicta paulo supra.

2. **R**esp. Supprimere de cetero potest in omnibus casibus, in quibus ea accessoriū unire potest; quippe talis unio non sit sine suppressione, & suppressionis filia, ut ait Loterius, est dicta unio.

3. **R**esp. tertio: suppressare tamen etiam non posse in casu, & causa expressis à Trident. sess. 24. c. 15. tenere videtur Castropal. tract. 13. d. 6. p. 2. §. 9. n. 2. ubi, quod dicto Tridentini decreto nomine Episcopi is solus comprehendatur. Verumque & indubitatum videtur quod ad suppressanda beneficia simplicia in ordine ad reliquarum præbendarum in cathedrali augendas distributiones. Sic enim directe faceret hanc suppressionem in bonum, & utilitatem propriam Capitulum, quod non potest juxta respons. 1. & dicta supra, & juxta expressam declarationem S. Congreg. ad c. l. Trid. apud Gallemart. quod plus non vult, dum ait: Capitulum sede episcopali vacante non potest suppressare quodcumq[ue] beneficium & sibi unire. Veruntamen nil videatur verare, quo minus id possit in insignibus Collegiatis in ordine ad augendos proventus, & distributiones ceterarum præbendarum istiusmodi collegiatarum. quod ipsum loc. cit. licet Episcopis vult Tridentinum, & respectu cujus non videatur excludi Capitulum, quod sede Episcopali vacante fungitur vice Episcopi; cum & ipsum sit necessitatis, spectetque ad bonam diocesis administrationem; adeoque licet specialiter id concedatur Episcopis, nil obstat, quod minus iis defunctis transeat ad Capitulum cathedrali ista facultas, & ex altera parte ista suppressio non cedat directe in utilitatem propriam Capituli. Observandum tamen hic iterum, ne per talē suppressionem creetur præjudicium juribus futuri Episcopi. vide quest. penult. p. 3. for. benef. ubi quid possit Episcopus quod ad suppressiones beneficiorum,

Questio 538. Quid possit Capitulum sede vacante circa alterationes beneficiorum?

Resp. in genere, videri, posse quod ad hoc punctum Capitulum sede vacante, quod potest Episcopus, dum viveret, jure ordinario, modò non cedat in præjudicium Episcopi futuri. Unde in casu, in quo potest illle onera aliqua beneficio in prima eius creatione imposta demere, aut præter illa imponere (quod est quasi alteratio beneficii extrinseca) videtur id ipsum posse Capitulum. Item ubi is posset beneficium liberum potestate sua ordinaria subjicere juripatronatus (quod quoque est alteratio beneficii quasi extrinseca) vel è contra de subiecto juripatronatus reddere liberum, poterit id ipsum Capitulum ex regula quasi generali, quod Capitulum succedat Episcopo in jurisdictione ordinaria. Item sicut potest Episcopus potestare sua ordinaria mutare Ecclesiam simplicem in curatam, & parochialem (quod est alteratio quasi intrinseca beneficii) Azor. p. 2. l. 6. c. 3. o. q. 2. Castrop. tract. 13. d. 6. p. 2. §. 11. n. 2. Garc. p. 12. c. 5. n. 1. ita quod id poterit Capitulum sede vacante. Atque ita vi-